

IMPRESUM

NAKLADNIK

Arheološki muzej u Zagrebu

ZA NAKLADNIKA

Jacqueline Balen

UREDNIKA

Zorica Babić

LEKTORICA

Marina Vidović

ILUSTRATORICA

Martina Nemet

FOTOGRAFIJE I KOLORIRANJE ARHIMISA

Igor Krajcar

OBLIKOVANJE I PRIPREMA ZA TISAK

Srećko Škrinjarić

NAKLADA

400 primjeraka

TISAK

Stega tisak d.o.o., Zagreb

ISBN: 978-953-6789-76-4

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 868786.

ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU

ARHIMIŠ

U MLAĐEM KAMENOM DOBU

NEOLITIK

SADRŽAJ

ARHIMIŠ ISTRAŽUJE	5
NEOLITIK - MLAĐE KAMENO DOBA	6
NEOLITIČKA REVOLUCIJA	8
OBLICI I MJESTA STANOVANJA	12
JAME	14
PRIPITOMLJAVANJE ŽIVOTINJA	16
RATARI I STOČARI	17
...mmm...HRANA	18
NEOLITIČKA PROIZVODNJA	20
KAMENE ALATKE	20
PREDENJE I TKANJE	21
OPSIDIJAN I JADEIT	22
SPONDYLUS	23
TAJNA GLINE	24
IGRAČKE	26
NEOLITIČKA UMJETNOST I DUHOVNOST	28
ÇATAL HÖYÜK	29
DARVI ZEMLJE ILI PRIČA O NEOLITIKU NA NAŠIM PROSTORIMA	31
STARČEVAČKA KULTURA	32
VINČANSKA KULTURA	34
SOPOTSKA KULTURA	35
PROVJERIMO ZNANJE	37
KAKO IZRADITI... ZUJAČU?	39

ARHIMIŠ ISTRAŽUJE

Dobar dan svima!

Evo nas ponovno na našem istraživačkom putu kroz prošlost. Upoznali smo svijet starijeg kamenog doba i neandertalca. Sada nas čeka nešto novo.

Nadam se da sam vam u svojoj priči o neandertalcima otvorio nove vidike. Prisjetimo se, neandertalci su živjeli u razdoblju između 200 i 30 tisuća godina prije sadašnjosti, a na našem kontinentu bili su jedini stanovnici do prije 35 tisuća godina. Razdoblje u kojem su živjeli arheolozi nazivaju srednjim paleolitikom Europe.

No, idemo dalje. Nakon paleolitika slijedi nam neolitik ili mlađe kameno doba. To je razdoblje vrlo brzih i odlučujućih promjena za život ljudi.

Početak poljoprivredne revolucije možemo pratiti na prostorima južne Anatolije i u dolinama rijeka Eufkrat i Tigris, tzv. područje Plodnog polumjeseca. Tamo su arheolozi pronašli prve tragove žetve žitarica zajedno s primitivnim pomagalicima za rad kao što su motika i srpovi.

Poljoprivreda i gospodarstvo ubrzali su napredak ljudske civilizacije. Ljudi su stekli određene prehrambene navike, sami su mogli uzgajati hranu i brinuti se o njoj, a također su je mogli i čuvati. Tako više nije bilo straha od gladi, odnosno loših razdoblja tijekom nekog perioda.

Život ljudi krenuo je novim ritmom u skladu s izmjenama godišnjih doba i razdobljima žetve. Zbog toga su poljodjelci osjetili potrebu za trajno naseljavanje na mjestima u blizini polja koja su obrađivali. U tim trenucima rođene su prve čvrste zajednice.

